

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér,
 hirdetések mérsékelt árák szerint.
 A lap megjelenik minden osztó-
 törtétkön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kezelve vissza nem adatik.
 Kiadók: István-utca 9.
 Ha a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetést párnák küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMÉGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

† XIII. Leó pápa

1810—1903.

A nap haldokolva enged-e át uralmát az esti szürkületnek!

Őt világrész barangjai hirdetik, hogy XIII. Leó pápa, ki mint fejedelem, a történet nagy személyiségei közé tartozik, mint ember a legnemesebbek közül való volt, nincs többé, meghalt, mindenkit megáldva f. é. július hó 20-án.

Ravatalánál az egész kereszténységnek, a művelt világ összességének az az egyhangú ítélete, hogy:

A pápaság nagy eszményét ő közelítette meg a legnagyobb mértékben.

Észbeli tulajdonságai, élettapasztalása és egy hosszú élet megtisztult bölcsessége egy szinten állott szívbeli nemességével.

Az erköcsi eszméknek egyik nagy képviselője volt s így halála nemcsak az erköcsi világok, hanem az egész emberiségnek vesztesége.

„Az emberiségnek szüksége van nagy és bölcs emberekre. Imádkozzunk XIII. Leó pápa életéért... mondá a protestáns Németország császára II. Vilmos, midőn a pápa halálos betegségének hírt vette.

És imádkozott érte, fennszóval a templomban, és imádkoztatott érte az egész birodalomban

Nem csoda.

XIII. Leó is, mint egykor Péter apostol, aki a Megváltó kezéből kapott isteni megbízatást, 25 évig kormányozta az egyházat s e negyed század alatt az

isteni küldetés magaslatán állott — *mint pap* s az emberiség földi életének minden részébe belecsepegtette a kereszténység eszméinek lényegét és üdvösségét.

A természettudományokra alapított modern gondolkodásnak a hasznait és veszedelmeit elválasztva, a kereszténység eszméit igyekezett azokba beolvasztani — *mint bölcselkedő*, s a modern politikai élet minden pártjával, még a szocializmussal is, összekötettségbe hozta a keresztény hagyományt. Ő adott életet a keresztény-szocialista pártnak s bebizonyította, hogy a katolicizmus nincs ellentétben a népek haladásával.

Kitűnő volt *mint egyházi jogtudós*. Vissza követelte ő is Romát, mint a pápák világi birtokát, de követelése, küzdelme nem ártott az egyház más és nagyobb érdekeinek vagy az erköcsi eszméknek; ellenkezőleg, fényesen bebizonyította, hogy a katolicizmus és a pápaság el tud lenni Róma nélkül is, s mennyiben évszázadok óta nem volt a pápaság olyan tisztelt és hatalmas, mint XIII. Leó pápa alatt, a kinek éppen az nagy érdeme és dicsősége, hogy fölismerete korának szellemét, szükségleteit, eshetőségeit, követelményeit és biztos ügyes kézzel kormányozta az egyház hajóját abba az irányba, melybe a történeti élet szele vezette.

Jó és nemes volt — *mint ember*.

Nem a háboruszkodást, hanem a megértést, a szövetkezést kereste azokkal, kik más meggyőződéssel bár, de az emberiség erköcsi életének a kincseit őrzik.

Nem az üldözés és a gyűlölet szelleme vezette őt, hanem a szeretet és szeretetének szelleme a gyedszázados

uralkodása alatt észre vehető volt a mozgalmak kor minden nagy kérdésén.

Vagy mozgatót, vagy irányított, de mindig figyelt!

Szellemeinek hatása, békéltető kezének kinyújtása alatt — sorra elsimultak a viszály odások, még pedig nemcsak az egyes országokkal és népekkel, hanem a lelkiismeretekben is.

Messzelátó volt *mint politikus*.

Két nagy gondolat vezérelte uralkodását: a világ békés fejlődésének és a kereszténység érvényesülésének a gondolata.

Két terv megvalósításán fáradozott az ő szelid és nemes módszerével.

Az egyik terve a kereszténység egyesítése volt s e terv érdekében, az Orthodox és Anglikán egyház visszahódítását már meg is kezdte.

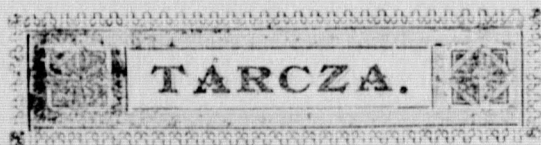
A másik terve, a lelki befolyás fokozott mértékben való kiterjesztése volt.

Hogy az utóbbit mennyire megvalósította s mennyire sikerült az neki, arról eléggé tanuskodik az a szokatlan és csodálatos tény, hogy a lelkek e nemes kormányzójának XIII. Leó pápának nemcsak a népek milliói, hanem az összes fejedelmek s ezek tanácsadói, a leg hatalmasabb államférfiak is meggyőződésből és szívük sugallatára hódoltak, hogy bölcsessége, szelidsége, nemessége, nagysága és jósága előtt meghajtották fejüket.

Az elhunyt egyházfejedelem, saját kijelentése szerint: „Emelt fővel akart átmenni az örökkévalóságba!”

Ezt, az olyan tiszta költői lélek, mint az övé, jogosan akarhatta is.

Tizenhat napig folytatott végzetes küzdelmet a halállal, de telkének szí-

Egy hajóskapitány kalandja.

Saját elbeszélése.

Angliába készültem indulni korán reggel s így az esteli órákat hajóm fedélzetén töltöttem el.

Eppen bevégeztem az utolsó szemlét, midőn egy öreg ur jelentkezett s kifogástalan udvariassággal üdvözölve így szólott.

— Jó estét kapitány ur, egy órával ez előtt értesültem, hogy hajója indulni készül, tisztelettel kérdem, adhat-e még nekem és leányomnak tisztességes helyet a hajóján?

— A legszívesebben! — válaszoltam! Miután eddig három utas van csak a hajómon s ezek is másodosztálybeliek, még a nagy terem is kizárólagosan a rendelkezésükre áll.

— Nagyon köszönöm! mondá az öreg s rögtön a nagy terem felé indult; én pedig elrendeltem, hogy a podgyaszát a fedélzetre szállítsák s az első osztály két legjobb fülkáját rendbe hozattam. Midőn utolsó parancsaimat osztogattam, könnyű lépések zaja ragadta meg figyelmemet. Megfordultam s egy olyan bájos teremléssel állottam szemközt a minőt még soha sem láttam.

— Leányom!... Orbán kapitány!

Mutatott be az öreg.

A leány szépsége annyira kihozott sodromból, hogy alig találtam szavakat az üdvözlésre. Ő azonban napsütötte kezemre tette hófehér kezét s mosolygó kék szeméit reám függesztve mondá.

— Reményilem, kapitány ur, jó barátok leszünk!

E pereztől fogva rabszolgája lettem a leányknak, akarat nélküli eszköze. Mit tagadjam, fülig szerelmes voltam.

Boldog ifjúkori boldogság!

Életemnek ez volt a legszebb tengeri utja. A szép leány tengerésznek született. Jó és rossz időben mindig a fedélzeten tartózkodott, s gyermekes kérdéseivel a szoros értelmében megbűvölt. Alig kezdett pítymállani, már türelmetlenül járkáltam a hajó hidján fel és alá, s megjelenését lestem. Komor, sötét felhős napokon azt hittem, hogy az élető napnak ragyogó sugara tört keresztül a felhőkön, midőn megpillantottam.

A nagy teremben egy pompás zongora állott az utasok rendelkezésére. E mellett töltötte el a hosszú estéket, és én vele szemközt ülve elragadtatással hallgattam játékát és énekét; és mennél tovább gyönyörködtem szép arcvonásaiban annál jobban elérzékenyültem, meghatottságom annyira fokozódott sokszor, hogy könnyek gurultak végig viharedzette arcomon.

Atyja ritkán háborgatott. Az öreg ur zárkózott természettel bírt. A nap legnagyobb részét fülkájában töltötte s a mikor a fedélzeten hátrattett kezekkel sétálgatott, a saját gondolataival volt elfoglalva. Nem szeretett társalogni, arcvonásai lelki tépelődést, aggodalmat árultak el. Sokszor arra a gondolatra jöttem, hogy lelkiismereti furdalásokat érez, valami bünt követett el. E gondolatokat azonban mindannyiszor tova üzte lángoló szerelmem, mely napról-napra szenvedélyesebb lón, míg végre egy esillagos estén megvallottam a leányknak szerelmemet, s megkérdeztem akar-e a feleségem lenni.

Ó mi boldogság! Brandon Márta viszont szeretett s midőn atyja — némi habozás után — beleegyezett házasságunkba, a legszebb, üdvözdő jövőképeket láttam.

Igy mult el néhány hét. Minden este egymás mellett ültünk a hajó hidján s boldogságunk kifejezésére nem találván kellő szavakat, némán néztük a lenyugvó nap szinompáját, mely az aranyos szegélyű bíborfelhők tengerébe hanyatlott.

Egy este azonban nagy rémületemre keservesen kezdett Márta zokogni.

— Az istenre, kedvesem, mi bajod.

— Oh Orbán! Nagyon boldogtalan vagyok. Nem lehetünk egymáséi.

— Mit? Mit mondasz? hebegtem rémülten.

lárdságát még a legsúlyosabb órákban sem veszítette el. Mindig nagy barátja volt a költészetnek s nem lett hozzá beteg állapotában sem hűtelen. Megnyugvó szívvel, bölcs elmével fogadta a költészet művészejének látogatását s a betegség okozta szenvedéseinek az óráiban írta ezt a megható költeményt:

A felsőhajtó lelek éjjeli borongása.

„Végzetes órád üt Leó; itt az idő: menj, S vedd el érdemidért az örök életet ott. Mely sors vár te reád? A menyország üdvét igéri.

Bőkézzel mit az Ur nyujta neked adományt. Aggó elmédben forgasd meg: mily nagy időn át

Volt a szent kulesok iszonyu terhe tiéd! Mert aki fenséges díszben tündöklék a nép közt,

Haj keserűbben is bűnhődik a nyomorult. Mit töprengék ezen, édes kép táru! elejbém, S még édesb szózat illeti szellememet Mért e nagy fölelmed? S mért hőmpolygeti annyit

Élted gyászágát újra meg újra szíved? Im Krisztus könyörül s ha kérsz s megalködsz,

Higgy s bocsánatot ad vétkeidért te nekéd.”

XIII. Leó pápának, a 93 éves költőnek ez volt a hattudala.

Az az egyházi fejedelem, a kinek: „Isten földi hatalmának rendezése” volt az élet célja, n. nes többé.

A boldogság érzetével tekintet vissza az örökké valóság küszöbéről, hosszú életére, s meg inkább a lelkek fölött gyakorolt hosszú arakodására.

Égből való világosság volt!

A lelkek békítője volt!

Adjon Isten a nagy elköltözöttnek nagy utódot. b—gy.

H I R E K.

A kereskedelmi- és iparkamara kültagjainak öt évre terjedő megbízatása lejárván, a kereskedelmi miniszter az új választásokat s a választási előmunkálatok vezetéséhez szükséges központi- és albizottságok megválasztását s a névjegyzékek közszemlére való kitételét rendelte el. E rendelet értelmében a központi bizottság *Beniczky* Lajos alispán elnöke alatt megalakult. Tagjai: *Wolfner* Lajos, *Stern* Ignác ujjpesti gyárosok, *Deutsch* Mór ezegledi nagykereskedő

s *Racsok* János váci ipartestületi elnök. A központi bizottság elnöke *Dubravitzky* László tb. főjegyző. A vármegye 9 választó kerületre van felosztva. Az első kerület székhelye Ujpest s ide tartozik Ujpest közsege *Szent-Éndre* városa s az egész pomázi járás. A kerület székhelyén egy albizottság alakítandó, melynek egy hatósági tisztviselő az elnöke és a székhelyen levő 2 iparos és 2 kereskedő a tagja. A választás határnapját a közp. bizottság tűzi ki s a választást, a később kiadandó utasítás szerint az albizottság eszközli. A kereskedő és iparosok névjegyzéke kiigazítás céljából a főszolgabíró által — a község előjáróságának már kiadatott. A kiigazítás abból áll, hogy az előjáróság a netán kihagyottakat összeírja, vagy az időközben elhaltakat és eltávoztakat kitörli, egyszersmind a lajstromokat a választási képesség kitüntetés szempontjából kiegészíti, vagyis az összeírási lajstromokat „az üzlet fentall egy — három év óta” üresen hagyott rovatát akként tölti ki, amint valaki ezen időt iparigazolványának előmutatása mellett igazolandja. Megjegyezzük, hogy valamely iparágat csak az üz jogosítottan, aki az illetékes iparhatóságoktól bir igazolvánnyal, így tehát a fennállott ezéhek által kiállított vagy bármely más okmányok iparigazolványul el nem fogadhatók. A kiigazításnak f. évi augusztus hó 12-ig meg kell történnie. A névjegyzék augusztus 12-től 20-ig közszemlére leend kitéve s a kifogások ez idő alatt adandók be.

— **Egészségügy.** A fertőző betegségek közül Ujpesten a múlt héten a roneselőtoroklob: 1, a vörheny: 4, a kanyaró: 4 esetben fordult elő. Rákospalotán azonban a kanyaró már járványszerűleg lépett föl, a mennyiben e hó 1-től 15-ig 17 megbetegedés fordult elő. Az állati megbetegedések közül Ujpesten a sertésvész csak 1, Rákospalotán azonban 4 esetben fordult elő, de azért Rákospalota mégis Ujpestezt vádolja azzal, hogy a sertésvész innen származott át Rákospalotára.

— **Az adózók figyelmébe.** A pénzügyminiszter rendelet útján figyelmezteti az adóhivatalokat, hogy csak azok után az adótartozások után számíthatnak késedelmi kamatok, melyek az ex-lex beállta előtt, tehát f. é. május hó 1-je előtt váltak esedékessé. Az ex-lex ideje alatt esedékessé vált adótartozások után késedelmi kamat nem jár.

— **Ügyvéd az ipartestületben.** A kereskedelemügyi miniszter az igazságügyi miniszterrel egyetértéssel kimondotta, hogy az ügyvédi képviseletnek az ipartestületek előtt is föltétlenül és mindenkor tehát még az esetben is helye van, ha az alapszabályok

az ügyvédi képviseletet kizárnák. Az ügyvédi képviseletet a békéltető bizottságok előtt a miniszterek rendelete következőleg okolja meg: „Annyival is szükségesebbnek találom ezt, mert az ipartörvény oly rendelkezést, mely az ipartestületi békéltető-bizottságok előtt az ügyvédi képviseletet kizárná nem tartalmaz s mert feleknek kétségkívül igen nagy kórlatozását képezi, ha akkor a midőn ennek szükségét látják, ügyvédet nem alkalmazhatnak. De főképen az a körülmény is szükségessé teszi az ügyvédi képviselet megengedését, hogy megeshetik, miszerint a fél a hozott határozattal minesen megelégedve s igényeinek érvényesítése céljából a rendes bírói utra kénytelen fordulni, ahol úgy is ügyvédet kell képviseletével megbízni. A miniszteri rendelet kötelező az összes ipartestületekre és e végből a miniszter fölhívta az iparhatóságokat, hogy erről az ipartestületet értesítse.

— **Első szent mise.** *Keszler* Ferencz, ujjpesti volt mészoló-mesternek a fia f. é. július hó 18-án mutatta be első szent miséjét az Urnak. Ez alkalommal nagy számu és díszes közönség gyűlt össze a helybeli róm. kath. templomban. *Keszler* Ferencz első szent miséjének fényét nagyban emelte: *Zuizinger* Jolán, *Pornói* Jolán, *Tóth* Ilonka, a *Sollárec* nővérek továbbá *Weigele* Sándor és *Major* közreműködése, kik *Heyden* miséjét, — továbbá *Szalay* kisasszony, aki az „*Ave* *Máriát*” énekelte. Az ünnepi beszédet *Varázséji* Béla dr., *Keszler* Ferencz első hitoktatója mondotta el. Miután az első mise után az első apostoli áldás is kiosztatott: az új lelkeszt mindenki őszinte örömmel üdvözölte.

— **Az ujjpesti függetlenségi kör** f. é. július hó 15-én tartott rendkívüli választmányi ülésén dr. *Hédervári* *Lehel* ügyvédet egyhangulag felvette tagjai sorába. A kör ez alkalommal azt is elhatározta, hogy *Sitz* *József* vendéglőjéből azonnal kiköltözik s amíg alkalmas helyiséget talál, üléseit *Vnuk* koreszmáros helyiségeiben fogja tartani.

— **Névmagyarosítás.** *Kohn* *Adolf* ujjpesti lakos, belügyminiszteri engedéllyel *Kada-ra* magyarosította családi nevét.

— **A Magyar Védő-Egyesület,** mely főmaggassága *Vaszary* *Kolos* bíboros herczeg primás fővédnöksége alatt áll, lapunk felelős szerkesztőjét *Brankovics* *György* urat szak tudósítóként igazgatósági taggá választotta.

— **Sarkány eresztgetés és labdázás az utcán.** Az ujjpesti gyermekek még ma is ép úgy mint husz év előtt a község utcáin ereszgetik a sarkányaikat s dobálják rugják a labdáikat. Miután e mulatságuk nagyon sokszor megrongálta már a távirtda és telefon vezetékeket: a rendőrség figyelmezteti

Miért nem?

— Édes atyám ma egy borzasztó vallomást tett. Szegény atyám — — — nagy bünt követett el. Oh Istenem, Istenem, oly szerencsétlen, oly boldogtalan vagyok; nines más választásom, meg kell halnom.

— Az ég szerelmére, Márta, ne sirjál megőrülök ha sirni látlak. Mit követett el atyád?

— Ne kérdezd, borzasztó! Ne beszélj hozzám, taszits el magadtól, én egy sikkasztónak vagyok a leánya.

Keblemre vontam Mártát, leesókoltam a könnyeit s biztattam, hogy beszéljen.

— Atyám, az u—i hitelbank intézője volt, nagy összegeket fektetett vállalkozásaiba s azokat elvesztette. A pénz természetesen a banké volt s ő azon reményben használta föl, hogy majd idejekorán vissza helyezheti a bankba. Vállalatai azonban szerencsétlenül ütöttek ki, mindent elnyeltek, s kénytelen volt megszökni.

Megkönnyebbülten lélegzettem föl. Sokkal rosszabbat vártam.

— Kedvesem, — mondám — a dolog ugyan elég esiklandós, a tette elég csunya, de nem látom be, miért akadályozná meg egybekelésünket?

— Ah Orbán, atyám attól tart, hogy üldözői nyomában vannak, s a hajó kikötésekor lefogják tartóztatni. Ezt a szégyent én tul nem élem.

— És atyádnak — egy mentő gondolata sines?

— Van egy, de az borzasztó!

— És az?

— Meg kellene halnia, s a tengerke kellene őt sülyeszteni, mondá a leányka hátborzongva.

— Nem értem!

— Halottnak kellene magát tetetni s miután a vészonszáka bevarrták, ki kellene őt abból szabadítani.

A vakmerő eszme megdöbbenett, még a szívem is megszűnt dobogni.

Egy ilyen tettnek a következményei reám nézve nagyon kellemetlenek lehetnének, de egy esdő tekintet a Márta könyes szemeiből — lefegyverezett.

— Az én kedvemért, szerelmemért — mondá szorongva — s nyakamat átölelve.

Az ölelése teljesen levett a lábaimról, megingatott s a terbe beleegyeztem.

Következő napon mindenki értesült a hajón, hogy Brandon *Oszkár* ur megbetegedett. Leküldtem hozzá a hajó gazdát a gyógyszereket tartalmazó szekrénnyel s meghagytam neki, hogy a beteget gondosan ápolja. Három nappal később jelentették nekem, hogy meghalt.

Midőn a fülkébe léptem *Brandon* *Oszkár* mozdulatlanul, holtravált arczal és hideg testtel feküdt az ágyán. Ha nem volt halott, akkor tökéletes utáztat volt. Elhívtam a vitorlamestert, s az jelenlétben varrta be testét a vitorlavészonszáka. Mihelyt elkészült a munkájával s eltávozott, éles késsémmel rögtön felvágta a varrást. A kezem alaposan reszketett. Hátha csakugyan halott?

Öszintén szólva, nagy megkönnyebbülést éreztem, midőn szemeit felnyitá s eszedesen, szóltanul magára öltötte ruháit.

Midőn felöltözött, egy e célra készen tartott bábut vett elő az uti ládájából s azt a saját kezével varrta be a vitorlavészonszáka. Egy szót se váltottunk. Miután a varrással elkészült, kidugtam a fejemet a

fülke ajtaján, meggyőződve, hogy a levegő tiszta, jelt adtam neki a távozásra. *Brandon* villámgyorsan osont be a leánya fülkéjébe, s ott elrejtőzött.

Ugyanazon napnak délutánján temetésre hívott a hajó harangja. A hajótisztek, a legénység és az utasok fedetlen fővel állottak a bábut rejtő zsák körül félkörben s én remegő hangon olvastam elő az imakönyvből a halottakört szóló megható imákat.

Isten bocsássa meg bűnömet. Rettenos komédia volt. Magam sem tudom miként játszottam el. Később hallottam, hogy mindenkinek feltűnt izgatottságom.

A félelem és a büntudat megnyilatkozása volt ez!

Körülbelül két hét múlva, a mely idő alatt Márta az én segítségével esempészte be atyja számára a szükséges eledelt, egy kis bárka közeledett hajóm felé.

Rosszat sejtettem s *Brandon* urat a saját szobámban rejtettem el.

Alig tértem vissza a fedélzetre, egy magas férfi jött fel a lebocsátott hágesón hajómra, s minden bevezetés nélkül azt kérdezte:

Van-e hajómon egy *Brandon* nevű utas?

— Volt uram! válaszolám a kérdésre.

Csodálkozva nézett rám, tudomásomra adta, hogy titkos rendőr s hogy *Brandon* sikkasztó elfogatására van kiküldve aki nagy összegekkel szökött meg N-ből. Miután felmutatta meghatalmazását, elhozattam az Utazási naplót s ennek feljegyzéséből meggyőződött hogy:

„*Június* 20-án *Brandon* *Oszkár* első osztályu utas a 35-ik szélességi és 32-ik hosszúsági fok alatt a tengerbe temettetett. Halálának oka ismeretlen.”

a szülőket, hogy az utczán labdázó és sarkány eregető gyermekek a rendőrök által előfognak állíttatni s a szülei szigorúan megfognak büntetni.

Pokoli hőség és villám. Hogy a csillagos égen Szíriusz a Nagykutya csillagképébe jutott s így a kanikula megkezdődött, rettentően éreztük különösen vasárnap és hétfőn, amidőn a déli napra kitett Celsius hőmérőben 50 foknyira folszaladt a hőmérséklet még délután is 38 fokot mutatott. Hétfőn este azután hirtelen hűvös szél kerekedett s éjjeli két óraker végre megjött erős villámlás és dörgés kíséretében az oly forrón ahított eső. A villámlás és dörgésről legközelebb tudomást szerezhetek a József-utczában, ahol az Izraelita nőegylet árva-házának kertjébe a villám is lecsapott; szerencsére, hogy hideg természetű volt, nem gyújtott, hanem csak egy fának lehámozta kérgét. A ménykő hámozásnak nagyon sok nézője bámulója akadt másnap.

Jutalom és perköltség. Dr. Zolnay Jenő a vármegye t. b. főügyésze, vonatkozással a „Közérdek” 29. számában megjelent „A községi gazdálkodás tükré” című cikkünk 5 pontjára, egy szerkesztőségünk-höz intézett levélben kijelenti, hogy: részére, az Ujpest contra Schön és Pollák-féle perben a bíróság az ellenféllel szemben mit sem állapított meg. Midőn e kijelentésnek helyt adunk, megjegyezzük, hogy itt nem az a fődolog, megítélt-e a bíróság Dr. Zolnay J. urnak az ellenféllel szemben valamit vagy nem ítelt meg semmit, hanem az a fődolog, hogy Ujpest község számadói az adózó polgárok pénzéből gavalléroskodtak akkor, a midőn 100 forint jutalmat utalványoztak ki olyan perben, a melyben a bíróság Ujpest jogi képviselőjének a saját felével szemben sem állapított meg valamit. A vármegye marasztaló véghatározata egyáltalában nem érinti Dr. Zolnay Jenő ügyét, hanem egyedül csak Ujpest község számadói.

A vasárnapi munkaszünet és a pékmesterek. A pékmesterek úgy értelmezték a vasárnapi munkaszünetet, hogy annak betartására csak a péksegédek, ők azonban nem kötelezettek. Nagyon esalódnak. A vasárnapi munkaszünet egyaránt kötelező a segédekre és a mesterekre s így ők is csak hétfő reggel 6 órakor kezdenek meg a munkát. Mesterek, kik ez ellen vétnek, szigorúan fognak büntettetni.

Az „Ujpesti Torna-Egyesület” f. évi július hó 19-én a Műegyetemi Football Klub nyári csapatával mérkőzött össze. A küzdelem az Ujpesti Torna-Egyesület labdarugói-

A titkos rendőr néhány érthetetlen szót morgott, azután Brandon podgyászát kívánta látni.

Bevezettem a fülkébe. Gondosan átvizsgált mindent, de egyetlen értékes tárgyat sem talált s miután néhány órai időzés után a hajómat elhagyta, az arcáról minden le lehetett olvasni, csak vidámságot nem.

London kikötőjébe érve, Brandon urat a vámvizsgálat után leányának egyik ládájában esempésztük ki a szárazföldre s azzal bucsuztunk el egymástól, hogy egész esendben tartjuk meg az esküvőnköt, mielőtt ismét utra kelek; mézes heteinket a nagy Oceán lesz néma tanuja.

Márta megígérte, hogy mihelyt biztos otthont talál valamelyik vidéki városkában atyja számára, rögtön fog értesíteni.

Az ígéretet be is váltotta. Egy héttel később a következő levelet kaptam tőle:

„Kedves kapitány!

Ezer hála és köszönet jóságáért! Én és férjem — mert Brandon ur nem atyám, hanem férjem, — soha sem fogjuk elfelejteni kitűnő szolgálatait. Bocssásoz meg, hogy rászedtük, de e nélkül nem tudtuk volna tervünket sikeresen végrehajtani. Hála istennek, rendezett viszonyok közt élünk, miután férjem az elsikkasztott pénzt nem ölte vállalataiba s így nem is veszíthette el. Jól tudom, kapitány ur, hogy a saját érdekét szem előtt tartva, nem fogja a hatóságot nyakunkra küldeni. Miután férjem a hajóján halt meg s a tengerbe temettetett, biztosan, nyugodtan s kellemesen tölthetjük el életünk még hátralévő éveit. Fogadja ezért még egyszer hálás köszönetünket, s éljen boldogan. Brandon Márta.”

Miután e levél elolvasása után a guta nem ütött meg: hát soha sem fog megütni.

nak győzelmével végződött, a mennyiben a végeredmény 3:2 goált az U. T. E. javára mutatott.

Értesítés. A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1903—1904. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 12-éig eszközlendők: az előadások pedig szeptember 16-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szept. 13—15. napjain dékán-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkétesek, a kik tényleges katonai szolgálataikat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-étől 15-éig terjed. *Jegyzet.* A jogakadémiai hallgatók általában részesülhetnek a Collegium kebelében lenálló táptintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított díjak a következők: ebéd és vacsoráért az I. félévben — szept. 1. decz. végéig — 50 K., a II. félévben — jan. 1. — június végéig — 74 K.; csak ebédért az I. félévben 32 K., a II. félévben 46 K.) Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsuak tandíjmentességre, táptintézeti díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogász segély-egylet” támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjusági-, valamint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál a jogakadémia igazgatósága.

Temetés Szerényi Kázmért f. hó 18-án kísérték örök nyugalomra az upesti temetőbe. A szertartást Illek Vince apát-plébános végezte teljes apáti ornatusban fényes papi segédkezés mellett. A temetésen nagy közönség vett részt, a sirmál pedig az „Ujpest-Rákospalota Atlétikai Klub” nevében, a melynek a boldogult elnöke volt, Havass Tibor klubtag a következő megható bucsuztatót mondta:

„Sírások megálljatok, Hagyjátok nekünk egy pillanatra, még egy rövid pillanatra, a drága halottat, kísérelje őt a mi fájdalmas bucsuzavunk is. Itt állunk a nyitott sir előtt, itt a te barátaid, kiket egy nemes eszmeszolgálatában magad köré gyűjtöttél, mi áldott emlékü jó Kazi bátyánk. Igen a mi Kazi bátyánk, ő eljött közénk, oda adta a szívét, oda adta tapasztalatait, megmutatta és kijelölte az utat, a melyen haladni kell a kötelességét rendesen végző ifjuságnak. Megmutatta, hogy a szellemileg fáradt testet, hogy lehet harmóniába helyezni s jelszóként adta, hogy ép lélek csak ép testben lakozhat. S most itt hagyott minket, mély irt hagyva az atléták között, melyre hosszú idő kell, hogy e hely betöltessék.

Mintha most is ott látnám közöttünk — ifjuság között — az elnöki székben, a mint mosolyogva hallgatja a vitakozást és mintha most is hallanám a tapasztalatból kiinduló mondásait.

Alig jött közibünk, hisz alig volt idő, hogy megtanítson bennünket szépre, jóra és nemesre s ime már bucsuzunk kell tőle. Bucsuzunk kell a szeretet fájdalomtól megtört szívvel. Eltávozott, nem látjuk őt többé viszont; de látjuk azt az utat, a melyet ő megmutatott, örökségül hagyva nekünk, hogy nemesítse lelkünket, mert csak úgy juthat a lelkünk oda, a hová az övé jutott. Vallásos érzelmé hazafisággal párosulva képezték jelleme szilárdságát, mely neki erőt nyújtott az élet küzdelmeire.

Drága halottunk nem élt hiába, nem haladt észrevétlenül rövid életpályáján, de felírta nevét mindenütt az uton, a melyen haladt és emléket emelt magának működése terén, a melyek beszédes ajakkal hirdetik áldásos tevékenységét.

Még egy-két pillanat s mi örökre bucsút veszünk testedtől, de szellemed közöttünk örökre élni fog.

Felejthetetlen elnökünk, jóltevőnk, barátunk áldott emlékü jó Kazi bátyánk, Isten veled! Isten veled!

Az elhunytal a község alapításában résztvevő Szerényi család utolsó férfi tagja költözött el az élők sorából.

I R O D A L O M.

*Az „Olesó Könyvtár”-ból ismét 3 új füzet jelent meg. Az elsőben (1204/95. sz.) Macaulay tanulmányát olvastuk „Az angol restauráció vigjátékairól.” A tanulmány, mely voltaképen Hunt Leigh egy könyvének a bírálata, már elmúlt félszázados, de a Macaulay írásaival úgy vagyunk, mint a borral; minél régebb annál érdekesebb. A füzet, mint a címe is mutatja, Shakespeare utódaival foglalkozik az angol dráma irodalomban. Ezek az epigonok: — Wycheley, Congreve, Vanbrugh és Farquhar — természetesen nyomába se hághatnak a brit szellemóriásnak, de valamelyes érdemük mégis van, és Macaulay ezt az érdemüket méltatja, igazságos, alapos kritikával. A tanulmány nemesak irodalomtörténeti szempontból fontos, hanem érdekes mint korrajz is, mert Anglia történetének egyik leg-sötétebb fejezetét ismerteti. Az élvezetes, erőteljes fordítás dr. Wirtzfeld Béla munkája. Szintoly sötét és érdekes társadalmi képet rajzol Kenan Ernő is a következő füzetben. Spinozának halála kétszázados fordulója alkalmából (1877 febr. 21.) szobrot állítottak Hagában, s a jeles francia tudós ezen az ünnepen mondotta el ezt az emlékbeszédet. A félreismeret, sokat üldözött és sokat szenvedett zsidó filozófus emlékét és nagyságát sokkal jobban hirdetik ezek az eleven sorok, mint az a holt kő, melyvel az utódok megtisztelték. Nagy Sándor azért irigyelte Achillest, mert volt Homerosza, a ki halhatatlanná tette a nevét; Spinozának azonban nincs mit irigyelnie senkitől; még ha a későbbi századok nem szolgáltattak volna is teljes igazságot neki és filozófiájának, Renannak ez az őszinte rajongással megírt magascroptu tanulmánya, örökre helyet biztosítana neki a nagy szellemek pantheonjában. A füzetet (1296 97. sz.) Rác Lajos fordította és kísérte igen bő, tartalmas jegyzetekkel. — A harmadik füzetben Ambrozioes Dezső, a modern orosz irodalom egyik legbuzgóbb és leghivatottabb ismertetője, Gorkij Maximnak „Konoralov” című elbeszélését fordította le igen szépen és jellemzetesen (1298 99. sz.) Az apró emberek pusztulásának, elzülésének szomorú krónikása ezuttal egy pék-legény tragédiáját mondja el, a ki, midőn esavargásért letartóztaták és hazájába akartak toloncolni, a börtönben fölakasztotta magát. A társadalomnak az a rétege, melyet Gorkij ebben az elbeszélésben bemutat, valóságos páriák kasztja, s a míg a füzetet olvassuk, egyre tart lelkünkön a lidérenyomás, úgy hogy sokszor önkénytelenül is megállunk és szorongva kérdezzük: miért kell ennek így lennie? ... „Mért, hogy nyomorra milliók születnek” — a költő mondja. Az „Olesó könyvtár”-t Gyulai Pál szerkeszti és a Franklin-Társulat adja ki, de kapható minden könyvkereskedésben; egy-egy szám ára 20 fill.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen férjem elhunyt alkalmából a részvétnék minden oldalról tapasztalt nyilvánulását; súlyos napjaimban egyenként és külön megköszönni képtelen vagyok.

Fogadják tehát mindazok, a kik mély bánatomat meleg soraikkal vagy a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni iparkodtak, így különösen a „Közművelődési Kör”, az „Iparos Kör” és az „Ujpest-Rákospalota Athletikai Klub” ezuton halás köszönetemet.

Ujpesten, 1903. július 22-én.

Öve Szerényi Kázmérné
szül. Millutinovics Danica

Nyiltér.

Ujpestről Pestre való távozásom alkalmával kedves kötelességemnek tartom, hogy mindazon barátainak, ismerőseimnek és jóakaró vevőimnek, kik 15 évi ittlétem alatt támogattak, halás köszönetemet fejezzem ki. Midőn kérem őket, hogy szíves jóindulatukat számomra tovább is megőrizni kegyeskedjenek, egyszersmind utódomat, Havas R. és Társát is legmelegebb pártfogásukba ajánlom.

Ujpest, 1903. július hó.

Schweiger József
fűszerke eskadó.

Bachmann és Pörge-
féle

Festő-iskola

Ujpest, Zrinyi-u. 5. sz.

Nőknek délelőtt 8—12-ig.

Férfiaknak délután 2—6-ig.

Beiratkozni lehet bármikor.

Telefon: 31—12. Telefon: 31—12.

Kiadó uri lakás.

A Király-utca 20. sz. házban 4 (esetleg 5) szoba, előszoba, eselédzsoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba, closet, pincze és padlásból álló, légszuszvetékekkel ellátott lakás, nagy kerttel, tágas, magas és szellős szobák és mellékhelyiségekkel november 1-re, esetleg hamarabb kiadó.

Az épület két 2 szoba, előszoba, konyha és kamrából álló lakássá könnyen átalakítható.

Bővebbet Grünfeld Ármán építésznel, Ujpest, Gyár-u. 45. sz., vagy Árpád-ut 90. sz.

**Hirdetések és nyilte-
rek jutányos áron felvé-
tetnek.**

Egy jó házból való fia
könyvnyomdánkban tanon-
czul felvétetik.

Árpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek iakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.

Ügyvédi iroda-áthelyezés.
Dr. Miklós Antal
ügyvéd
ügyvédi irodáját
Ujpesten, József-utca 48. szám
alá helyezte át.

Okleveles tanító.

a ki sok évi gyakorlattal bír, kedvező felté-
telek mellett elvállalja közép- és elemi isko-
lai tanulók, esetleg felnőttek oktatását. Ja-
vító- és felvételi vizsgálatra sikerrel előkészít
a francia nyelvből is. Czim a kiadóhiva-
talban.

Egy jó karban levő
Zongora
szabadkézből olesó áron azon-
nal eladó.
Czim a lap kiadóhivatalában
megtudható.

Butorüzlet-megnyitás.

Van szerencsénk Ujpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy
május 1-től kezdve Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szálloda“-val szemben
egy dusan felszerelt

Butorüzletet

nyitottunk, a hol is készpénzfizetés mellett, részletre vagy kölcsön-butorok
a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók.

Saját készítményű **hálószoba-, ebédlő-, szalon-, előszoba-,
iroda-, konyha-, stb. berendezések**, ugyszintén egyes darabok is —
teljes garancia mellett, — rendkívül jutányos áron beszerezhetőek.

Megrendelések a legpontosabb kivitelben gyorsan eszközöltetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását és megrendeléseit kéri:

**az Ujpesti asztalos-mesterek saját készit-
ményü butor-raktára**

Ujpest, Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szálloda“-val szemben.

TELEFON-SZÁM: 44—65.

10—10

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó
munkák szabatos, gyors és pontos elkészí-
tésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hírlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb
meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetbeli
nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsé-
keltebb árakon való elkészítését.